

Sivistyslautakunnan vastaus Valkjärven kyläyhdistys ry:n aloitteeseen luontokoulun perustamisesta Valkjärven koululle

Sivistyslautakunta 26.11.2020 § 72
376/00.01.02.04/2020

Kuntalain 23 §:n 1 momentin mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Kunnan hallintosäännön 146 §:n 1 momentin mukaan aloitteen käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, on aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä annettava toimielimelle tieto.

Valkjärven kyläyhdistys ry esittää Nurmijärven kuntaan 12.3.2020 saapuneessa kirjeessään (liite 1), että Nurmijärven kunta perustaa Valkjärven koulun uudisrakennukseen luontokoulun. Päätös luontokoulun perustamisesta tulisi esityksen mukaan tehdä mahdollisimman pikaisesti, jotta luontokoulu voidaan ottaa huomioon rakennuksen sisä- ja ulkotilojen suunnittelussa. Kyläyhdistys perustelee esitystään Valkjärven koulun ympäristön tarjoamalla erinomaisilla mahdollisuuksilla tutustua kulttuurimaisemaan, monimuotoiseen luontoon sekä maaseudun monipuolisiin elinkeinoihin. Luontokoulun perustaminen vahvistaisi kyläyhdistyksen mukaan myös kunnan ”Ylpeästi lande” -teemaa.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut esitykseen seuraavan vastauksen:

Luontokoulujen tavoitteena on tarjota lapsille ja nuorille myönteisiä luontoelämyksiä, herättää kiinnostus ympäröivään luontoon sekä edistää vastuullista elämäntapaa. Luontokoulutoiminta täydentää ja tukee koulujen luonto- ja ympäristökasvatustyötä järjestämällä koululaisryhmille luontokoulupäiviä sekä koulutustilaisuuksia. Kaupunkien ja kuntien opetus- tai ympäristötoimien lisäksi luontokouluja ylläpitävät esimerkiksi erilaiset yhdistykset ja Suomen luontokeskukset. Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry:n LYKE-verkoston kuuluu yli 50 toimijaa.

Valkjärven kyläyhdistys ry esittää luontokoulun perustamista Valkjärven koulun uudisrakennukseen. Uudisrakennus korvaa koulun vanhimman, vuonna 1922 valmistuneen rakennuksen, joka paloi korjauskelvottomaksi tuhopolton seurauksena lokakuussa 2019. Tekninen lautakunta päätti helmikuussa 2020, että tuhoutunut koulurakennus rakennetaan uudestaan hyödyntäen vakuutuskorvausta.

Uudisrakennuksen suunnittelu käynnistyi kunnassa maaliskuussa 2020. Kunnan vakuutusyhtiö määritteli uuden rakennuksen enimmäiskoon ja -hinnan. Lisäksi uuden rakennuksen piti olla tilaohjelmaltaan mahdollisimman samankaltainen palaneen koulurakennuksen kanssa. Vakuutusyhtiön asettamat reunaehdot uudelle rakennukselle eivät mahdollistaneet mahdollisten uusien toimintojen, kuten esim. luontokoulun, tilatarpeiden huomioimista suunnittelussa.

Nurmijärven kunnan koulutuspalveluissa halutaan antaa kaikille perusopetuksen oppilaille mahdollisuus ulkona oppimiseen ja oman asuinympäristönsä lähiluonnossa liikkumiseen. Tästä syystä perusopetuksessa on jo useamman vuoden ajan kehitetty ns. ulkoluokkatoimintaa. Ulkoluokkatoiminnassa koulun oppimisympäristöä laajennetaan luokkahuoneen ja koulurakennuksen ulkopuolelle. Ulkona tapahtuvaan opetukseen tuodaan opittavia sisältöjä eri oppiaineista, joita harjoitellaan toiminnallisina menetelmin koulun lähiympäristössä. Opetuksen lomassa oppilaan luonnossa liikkuminen ja sen havainnointi kehittyi, vaikka opetuksen tavoitteet eivät aina olisikaan ympäristö- ja luonnontietoon sidottuja. Lisäksi ulkoluokkatoiminnalla tuetaan

oppilaiden sosiaalisten taitojen kehittymistä, positiivista luontosuhdetta ja aktiivisen elämän mallia, jossa lähiympäristö nähdään luontevana toimintakenttänä.

Oppimisympäristön laajentamista omaa luokkahuonetta, koulurakennusta tai piha-aluetta laajemmalle alueelle edellyttää myös vuonna 2016 käyttöön otettu perusopetuksen opetussuunnitelma. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaan eri oppiaineiden opetuksessa tulisi hyödyntää koulun sisä- ja ulkotilojen lisäksi luontoa ja rakennettua ympäristöä. Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman 2016 mukaan opetuksessa käytetään koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä, tutustutaan omaan lähiympäristöön ja kylään. Täten yhden koulun yhteyteen sijoitettava luontokoulu, johon oppilaat kuljetettaisiin muista kouluista, ei ole ensisijainen vaihtoehto tämän tavoitteen toteuttamiseen.

Lopuksi sivistys- ja hyvinvointitoimiala toteaa, että kunnan heikon taloudellisen tilanteen vuoksi koulutuspalveluissa ei ole perusteltua käynnistää uusia ei-lakisääteisiä toimintoja, vaan niukkenevat määrärahat tulee käyttää lakisääteisten palvelujen turvaamiseen ja kehittämiseen.

Edellä esitetyn perusteella sivistys- ja hyvinvointitoimiala esittää, että Valkjärven kyläyhdistys ry:n kuntalaisaloite luontokoulun perustamisesta Valkjärven koululle ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen Valkjärven kyläyhdistys ry:n kuntalaisaloitteeseen.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Asian käsittely

Asian käsittelyn aikana lautakunta kävi keskustelua luontokoulun toimintakustannuksista, jos luontokoulu perustettaisiin. Sivistysjohtaja antoi arvion vuosittaisista kustannuksista, joka olisi noin 60 000 – 70 000 euroa / vuosi.

Päätös

Lautakunta päätti hyväksyä esittelytekstin mukaisen vastauksen Valkjärven kyläyhdistys ry:n kuntalaisaloitteeseen lisäyksellä: Luontokoulun toimintakustannusarvio olisi noin 60 000 – 70 000 euroa / vuosi.